

4036358 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : อนามัยครอบครัว ; วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร)

คำสำคัญ : สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น / วิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ

ชลลดา ไชยกุลวัฒนา : ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น เขตอำเภอเมือง จังหวัดสุรินทร์ (FACTORS RELATED TO HEALTH-PROMOTING LIFESTYLE OF YOUNG ADULT WOMEN MUANG DISTRICT, SURIN PROVINCE)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : จรวยพร สุภาพ พ.บ., M.P.H. (Urban Health), เพียงจันทร์ โรจนวิภาค M.H.S (Bios.), ลักขณา เต็มศิริกุลชัย วท.บ., สค.ม. 198 หน้า. ISBN 974-663-176-4

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจแบบภาคตัดขวาง (cross-sectional survey research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ซึ่งปัจจัยที่นำมาศึกษาครั้งนี้ได้แก่ ค่านิยมทางสุขภาพ การรับรู้ภาวะสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพและการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคล โดยนำ PRECEDE Model มาประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างคือ สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้น (อายุ 25 - 35 ปี) ที่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดสุรินทร์ จำนวน 270 คน เก็บข้อมูลโดยวิธีการสัมภาษณ์ ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 15 มีนาคม - 5 เมษายน 2542 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบไคสแควร์ (Chi-square test) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient)

ผลการวิจัยพบว่า สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นส่วนใหญ่ร้อยละ 73.33 มีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาร้อยละ 14.45 มีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับดี และร้อยละ 12.22 มีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับต่ำ ปัจจัยที่พบที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติคือ ค่านิยมทางสุขภาพ การรับรู้ความสามารถของตนเอง การเข้าถึงแหล่งบริการสุขภาพ และการสนับสนุนทางสังคมจากบุคคล (p -value < 0.0001) และการรับรู้ภาวะสุขภาพ (p -value = 0.02) ส่วนปัจจัยพื้นฐานส่วนบุคคลที่พบที่มีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพของสตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ รายได้ของครอบครัว (p -value = 0.001) และอาชีพ (p -value = 0.029)

ดังนั้นการส่งเสริมให้สตรีวัยผู้ใหญ่ตอนต้นมีวิถีชีวิตที่ส่งเสริมสุขภาพ จึงควรส่งเสริมให้สตรีวัยนี้มีค่านิยมทางสุขภาพที่ดี มีการรับรู้ภาวะสุขภาพที่ถูกต้อง พัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองในการปฏิบัติพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ โดยการให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสาร ฝึกทักษะต่างๆที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ มีการสร้างสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อสุขภาพ เช่น มีสถานที่ออกกำลังกาย เครื่องออกกำลังกาย มีบริการตรวจสุขภาพประจำปี เป็นต้น และกระตุ้นให้ครอบครัว ชุมชน และบุคลากรทางการแพทย์ให้การสนับสนุนพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพทุกด้าน